

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Thesavrvs Casvvm Conscientiæ**

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve  
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab  
Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici  
dispositionem in suos Titulos distributæ

**Sayer, Gregory**

**Venetiis, 1627**

60 Baptizans in necessitate filium suum ex vxore, nullam contrahit  
cognitionem, secus si filium ex concubina baptizet.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-13903**

extra parochiam, vel territorium, vbi persone priuate habentur, exhibetur.

DECISIO LV.  
Ex consil. 48. alias 7.

**Q**ui iure iurando mulieri dicit, ut illam ad secum cumbendum inducat, non habeo aliam nisi te, vel promitto tibi me non aliam ducentum vxorem nisi te, aut aliam mulierem non ingressum domum meam nisi teipsum, nec in foro conscientiae, aut in foro exteriori sponsalium illa contrahere censetur: Potest tamen iudex eum in foro exteriori compellere, & tenet ipse ob deceptionem & diffamationem ad matrimonium cum ea contrahendum, erg. l. vnicæ, §. f. C. de apt. virg. Pan. in c. ex parte, de sponsalibus mulier hanc obligationem illi remittere contenta fuerit, c. Præterea, de sponsalibus.

DECISIO LVI.  
Ex consil. 49. alias 3.

**P**lebeius se Nobilem primogenitum, & diuitem fingenendo, matrimonium cum Nobili puerla ex illustri familia contraheens, seruata forma in id necessaria per Concilium Tridentinum, sess. 24. ca. 1. de ref. matr. inducta; quamvis huiusmodi dolis videntur peccat, quia tamen penitus in extorem personæ indicere non videtur, (qui solus ipso iure matrimonium animhilat, c. 1. 29. q. 1. & ait Nau. in Manual. c. 22. num. 32.) de rigore iuris matrimonium validum, nec regulariter separabile contraxisse censetur. Quia vero error talis, ad extorem personæ, & conditionem seruilem proximè accedit, & ex tali matrimonio multa scandala, & homicidia probabiliter sequi possunt, matrimonium tale si consummatum non fuerit, Papa iustè dissolute valet. Glo. celeb. in c. ex publico. de conuers. coniug.

DECISIO LVII.  
Ex consil. 50. alias 29. de penit. & remis.

**Q**vando gratia a Papa in utroque foro obtenta ad contrahendum matrimonium in aliquo gradu prohibito propter surreptionem occultam sit nulla, & impenetrantes in Dataria solent compositionem soluere, non potest paenitentiarus Major sic contrahentes ad dictam compositionem soluendam cogere, si cognita postea surreptione desuper dispensetur; neque etiam aliquid sponte datum pro munere accipere; Eo quod Paenitentiarus Major ubique gratis expedire tenetur, prout in illius facultatibus exprimi solet; teneturque etiam in suis literis testari eas gratis ubique esse expectatas: Non dicitur autem gratis expedit, quoties aliquid per viam compositionis exigitur, quia exigere ab intuito est extorque re glo. in c. exigit de censibus in 6. verb. exigere.

DECISIO LVIII.  
Ex consil. 51. alias 2. de rescr.

**C**um in lege id videtur concessum, quod non intueritur Oprohibitum cap. consulutu, 2. q. 5. & gl. c. 2. verbo inuenitur, de transl. prælat. dispensatio super impedimentum matrimonij obtenta valet. etiam si ad eam obtinendam quis nullum speciale mandatum accepit. argum. l. quidam relegatus, ff. de reb. dubijs. gl. & Bal. in c. ad autes. de rescr.

DECISIO LIX.  
Ex consil. 52. alias 4. de cland. despon.

**P**resentia parochi vnius contrahentium, vel alterius Sacerdotis de ipsis, vel ordinarii licentia, quæ ex Concil. Trident. sess. 24. cap. 1. de ref. matr. decreto ad matrimonium contrahendum requiriunt, sufficit siue in viri, siue in feminina parochia contrahatur ex Nau. in Man. c. 25. nu. 144.

DECISIO LX.  
Ex consil. 53. alias 5. de cogn. spir.

**S**ponsi ante Concilium Trident. se carnauerit cognoscentes animo, & affectu vxorio, & prolem sufficienter, quam in periculo mortis constitutam pater baptizat, verum ma-

trimonium contrahunt, nec aliquam ex tali baptismo patet cognitionem quæ nocet, aut impedit usum Matrimonij contrahitic ad limina, 30. q. 5. Quia per actum bonum in necessitate factum, matrimonio antea contracto praividicari non debet: Sponsalia vero ante Trident. & postea in locis, in quibus non est publicauit aut receptum, per carnalem copulam vxorio affectu habitam, in verum Matrimonium transeunt: Qui vero in simili necessitate suum, & fornicatiæ filium baptizat, cognitionem spiritualem impedimentum, & dirimentem Matrimonij contractum contrahit: c. 1. de cogn. spir. in 6. Diuersa etenim est ratio baptizantis filium suum ex uxore, & filium ex Concubina habitum eo, quod in priori casu agitur de non praividicando matrimonio iam contracto, in posteriori vero agitur de non praividicando contrahendo: ita ut baptizans in necessitate fornicarium filium includatur sub illa tegula, nimirum quod inter baptizantem, & patrem, & matrem baptizati oritur cognitio impediens, & dirimens contractum matrimonij, ca. 1. de cogn. spir. in 6. quod impedimentum per Concilium Tridentinum, sess. 24. cap. 2. de ref. matr. non tollitur. Baptizans autem in tali necessitate filium suum ex uxore a tali impedimento contrahendo excusat. Ad limina, 30. q. 1. & Nau. in Man. ca. 22. nu. 40.

DECISIO LXI.  
Ex consil. 54. alias 16.

**A**rchos ascensios a volentibus matrimonium contrahere, & contrahentibus per verba de presenti coram parocho, & testibus, validum matrimonium contrahunt, quamvis parochus nihil dicat, veletiam si dicat, Ego vos posse coniungam.

DECISIO LXII.  
Ex consil. 1. in Novis, deest in antiquis.

**M**atrimonij Sacramenti materia est consensus utriusque, verba autem, vel signa, quibus illa iunctio exprimitur, forma ex Nau. in Man. c. 22. nu. 20.

DECISIO LXIII.  
Ex consil. 13. in Novis, deest in antiquis.

**I**mpedimentum Matrimonij probabiliter ignorans, etiam si monendum non sit quoad effectum vitandi peccatum, eo quod probabilitas ignorantia excusat peccato, cap. 1. de const. & c. ignorantia. de reg. iur. in 6. & S. Tho. 1. 2. q. 6. art. 3. ad effectum tamen. ut matrimonium valeat, & adepta dispensatione valide de novo contrahi possit, aut non, admoneri debet, ita Nau. in Man. c. 22. nu. 47.

DECISIO LXIV.  
Ex consil. 14. in Novis, deest in antiquis.

**M**atrimonium in gradu prohibito contrahentes, si potesta in notitia impedimenti veniant, obtenta dispensatione, de novo contrahere debent, alioquin matrimonium non est validum: Siquidem matrimonium, quod a principio fuit nullum, a potestate aliqua humana confirmari nequit; nisi consensus de novo ex quo legitimum matrimonium, quod est Sacramentum, oitatur, post sublatum impedimentum, adueniat.

DECISIO LXV.  
Ex consil. 15. in Novis, deest in antiquis.

**V**amus Sacramentalia, & Sacraenta, excepto baptismo in morte ab heretico, vel schismatico leceter accipiens peccat: quia tamen benedictio nuptiarum, siue bene, siue male ab heretico accepta, vinculum essentiale matrimonij, nec auget, nec minuit, cum hoc indissolubile sit, ex Matt. 19. & c. quod Deus. 33. q. 2. a Sacerdotibus Grecis, hereticis, & ritum Ecclesie Romane blasphemantibus benedictionem nuptialem accipientes, nec uxores relinquereposunt, & ad sic relictas, etiam si secundas duxerint redditice tenentur, c. 1. & vi. de sponsa. duorum.

